

Н.А. Сокол, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

Н.А. Гебер, ст. викл. (*ХДУХТ, Харків*)

ВИМОГИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В РАМКАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ

Підвищення якості освіти є однією з актуальних проблем в Україні, вирішення якої пов'язане з модернізацією її змісту, оптимізацією способів і технологій організації освітнього процесу та переосмисленням мети і результату освіти.

Компетентісний підхід передбачає значне посилення практичної спрямованості освіти. В Україні відбувається різка переорієнтація оцінки результату освіти з понять «підготовленість», «освіченість» на поняття «компетенція», «компетентність» студентів, тобто робиться істотна ставка на компетентісний підхід в освіті.

В даний час підприємця цікавить не кваліфікація, яка асоціюється з умінням здійснювати операції матеріального характеру, а компетентність, яка розглядається як набір навичок, в якому поєднуються кваліфікація, соціальна поведінка, здатність до ризику та ініціативність.

Загальні принципи компетентісного підходу:

- здатність самостійно приймати рішення на основі отриманого досвіду;
- змістом навчання стають дії та операції, що співвідносяться з навичками, які потрібно отримати;
- формування у студентів досвіду самостійного рішення поставлених проблем;
- оцінка результатів навчання заснована на аналізі рівня компетенцій студентів.

Цілі освіти з точки зору компетентісного підходу полягають в наступному:

- визначати цілі пізнавальної діяльності;
- вибирати джерела інформації, знаходити оптимальні шляхи для досягнення мети;
- оцінювати результати навчання і самостійно організувати пізнавальну діяльність;
- пояснювати явища дійсності, їх сутність і причини, використовуючи відповідний науковий апарат;
- орієнтуватися в ключових проблемах сучасності (економіці, політиці, міжкультурній взаємодії і т. п.);

- вирішувати проблеми, пов'язані з реалізацією різноманітних соціальних ролей;
- вирішувати проблеми, спільні для різних видів професійної діяльності.

Завдання компетентнісного підходу:

- удосконалення та розвиток компетенцій;
- формування, вдосконалення і розвиток інтелектуально-творчого потенціалу студентів;
- впровадження активних методів навчання, адекватних видів професійної діяльності;
- набуття загальних і професійних компетенцій;
- підвищення ефективності і якості навчання шляхом актуалізації всіх видів компетенцій у процесі інтеграції теорії і практики;
- формування здібностей вирішувати професійні завдання;
- придбання професійного досвіду;
- забезпечення відповідності освоєних компетенцій напрямам професійної діяльності.

Для успішної реалізації компетентнісного підходу у професійній освіті необхідно виконання наступних умов:

1. Наявність компетентнісної моделі випускника (функціональної карти спеціаліста), в якій відображені його основні функції та компетенції.
2. Визначення конкретної мети навчання.
3. Визначення конкретних способів досягнення мети.
4. Формулювання конкретних результатів навчання у формі конкретних компетенцій.
5. Наявність в навчальному закладі відповідного середовища навчання і кваліфікованих у модульно-компетентнісному навчанні викладачів.

Мета впровадження компетентнісного підходу у професійній освіті – формування ефективного компетентного фахівця високого професійного рівня.

Результат впровадження компетентнісного підходу:

- затребуваність і конкурентоспроможність випускника на ринку праці;
- готовність випускника до ефективної професійної діяльності;
- здатність фахівця рішуче діяти в різних ситуаціях і ефективно вирішувати виробничі проблеми.